

'החקלאות כאבן יסוד לאומית- יום ההוקרה למתנדבים בחקלאות במשכן הכנסת 2021.

משכן הכנסת והממשלה הינו הלב הפועם של הדמוקרטיה בישראל, זוהי זירה ראשונה במעלה לשינוי חברתי באמצעות השפעה על סדר היום הציבורי, השפעה במוקדי קבלת ההחלטות, שינוי החקיקה, וכן עיצוב התקצוב והתמיכה על פי הצורך. יום ההוקרה למתנדבים בחקלאות במשכן הכנסת מהווה צוהר לשיתוף הפעולה והעמוק והחינוי שמקיימים הארגונים החברתיים עם רשויות המדינה ונציגי הציבור לקידום המטרות והערכים המשותפים למען החקלאות הישראלית. המקורות והשאלות המצורפות מכוונים להאיר כלים שונים בעבודה הפרלמנטרית המעצבת את מצב החקלאות בישראל ולעורר לחשיבה בנושא.

שאלות לדיון והעמקה:

1. **החקלאות כאבן יסוד לאומית-** לאיזה תחומים וערכים נוספים מתחבר סעיף זה לדעתכם? (ביטחון? חינוך? הגנה על סביבה? אחר?) קראו מתוך הרשת את מסמך קווי היסוד המלא של מדיניות הממשלה ואתרו סעיפים נוספים הקשורים לדעתכם לסעיף זה. אלו קווי יסוד הייתם דורשים להכניס לממשלה כתנאי להצטרפות אליה?
2. **הצעה לסדר יום** הינה כלי המאפשר לחברי הכנסת להשפיע על סדר יום הדיון המתקיימים בוועדות השונות ובמליאת הכנסת. להלן הצעה לדיון דחוף בנושא ייבוא חקלאי. איזה נושאי דיון והצעות לסדר יום הייתם מגישים לו אתם חברי כנסת במשכן?
3. **השאלתה** הינה כלי פרלמנטרי המאפשר לכל חבר הכנסת לפנות לשר בשאלתה על עניין שבתחום תפקידי השר הנשאל. האם תוכלו לנסח שאלות שהייתם מעוניינים להפנות לשרים שונים בהקשר להתנדבות בחקלאות? ובהקשרים אחרים?
4. **דיונים בוועדות-** הדיונים בוועדות הכנסת הינם חלק מרכזי בהכנת החקיקה שמובאת להצבעה במליאה. כמעט בכל דיון הוועדות מתנגשות עמדות המייצגות תיעודף של ערכים שונים. מה הם הערכים השונים המתנגשים בדיון המצורף? אלו ערכים שונים שאתם מחזיקים בהם נוטים להתנגש זה בזה?
5. **חקיקה-** מצורפים להלן דברי הסבר מתוך נוסח חוק חקלאות חדש המבקש לעגן את תחום החקלאות כערך לאומי. אלו סעיפים הייתם מציעים במסגרת חוק כזה? מומלץ לעיין יחד בהצעת החוק המלאה ולהציע תיקונים ודגשים משלכם.

1. החקלאות כאבן יסוד לאומית

סעיף 23. הצדדים מסכימים, כי החקלאות היא אבן יסוד לאומית, ויש לחזק את ההתיישבות הכפרית. הממשלה תקדם תכנית אב לחקלאות הכוללת עיגון זכויות בקרקעות והפחתת תעריפי המים לחקלאות.

מתוך: מסמך קווי היסוד ומדיניות הממשלה של ממשלת ישראל 36 בראשות נפתלי בנט.

2. הצעות לסדר יום

כ"ד בכסלו התשע"ט

לכבוד

יו"ר הכנסת, ח"כ יולי יואל אדלשטיין
אדוני היושב ראש,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת הצעה לדיון מהיר בנושא:

ייבוא ירקות ופירות פרוע לישראל מאיים על החקלאות המקומית.

דברי הסבר:

המדינה מאפשרת יבוא פירות וירקות לישראל, אלא שצעד זה לא רק שאינו גורם להוזלת המחירים אלא מאיים על החקלאי הישראלי הנאנק בלאו הכי.

ככבוד רב, חבר הכנסת דן סידה

3. שאלתה למשרד החקלאות

חבר הכנסת יוסף ג'בארין שאל את שר החקלאות ופיתוח הכפר (30 בספטמבר 2020):

בדיקתנו מעלה שאתר המשרד אינו מתורגם לערבית, או מתורגם באופן חלקי, ואיננו מונגש לכ- 20% מאזרחי המדינה, שערבית שפת אמם ושפה רשמית. הנגשת האתר, לרבות כלל הפרסומים הדיגיטליים, היא חלק מזכות האזרחים הערבים לשוויון.

שאלתה דומה נשלחה למשרדי ממשלה נוספים. רצוני לשאול:

1. כיצד יפעל השר להנגשת האתר?
2. האם קיים לוח זמנים ברור לכך?

מתוך: הצעות סדר יום ושאלות למשרד החקלאות באתר הכנסת

4. פרוטוקול מיישבת ועדת הכלכלה

סדר היום:

הצעה לדיון מהיר בנושא ייבוא ירקות ופירות פרוע לישראל מאיים על החקלאות המקומית

...אני מבקש ממך, אדוני היושב-ראש, לעצור את שגעון הזה, שגורם ליבוא שלא לצורך ושתוך כדי כך הוא גם פוגע באיכויות וגם ביכולת הקיום של החקלאים... בזמן כדי שתהיה פה אמירה ברורה למשרד החקלאות. יש לנו את היכולת לספק את הצרכים של השוק המקומי. וייבוא צריך לעשות רק כשאין ברירה, רק במידה הנכונה, בלי לפגוע בחקלאות המקומית, בלי לפגוע בצרכנים ולא בבריאות שלהם.

עמיר ריטוב:

חברים, תקשיבו... אנחנו אלה ששומרים על השטחים החקלאיים; אנחנו אלה ששומרים על השטחים הפתוחים;

דואגים לאספקת תוצרת טרייה; דואגים לטפל בביוב של מדינת ישראל; שומרים על הגבולות.

...מה מטריד אותם שם במטולה?

המנהרות של החיזבאללה לא מעניינים בכלל. המחיר של התפוח מעניין. לכן, אני אומר, חברים, בואו נפנה פה בצורה מסודרת... עוד רגע לא יהיו פה חקלאים בכלל. כשאני חושב על דור העתיד בחקלאות, מי יעבד את כל החקלאות במדינת ישראל?

מתוך: פרוטוקול דיון ועדת הכלכלה באתר הכנסת

5. דברי הסבר לחוק החקלאות 2021

החקלאות מספקת ביטחון קיומי ומניע כלכלי – היא מאפשרת אספקת מזון מקומית תוך צמצום התלות בגורמים חיצוניים, גם בעתות משברים אקלימיים, מדיניים וביטחוניים. לצד תפקידה המסורתי של החקלאות בייצור מזון, נלוות לה תועלות נוספות בהיבט של פיתוח בר קיימא, הכוללות בין היתר את היתרונות שיוצרת מערכת אקולוגית כגון: שימור שטחים פתוחים, מים וקרקע, נוף ותיירות, תרבות ומורשת התיישבות... צעדים אלה נובעים מההכרה בחשיבותה הלאומית של החקלאות ומהרצון למנוע הדרדרות של המגזר הכפרי, זניחת קרקעות, אובדן תעסוקה ושינוי בדמות הנוף החקלאי. הפסקת קיומה של חקלאות ונטישת שטחי חקלאות עקב חוסר כדאיות כלכלית תביא בעקבותיה לאובדן חלק נכבד מהתרומות הציבוריות ולפגיעה בשורה ארוכה של ערכים קיומיים לחברה.

לאור תרומותיה המגוונות והמרובות של החקלאות ושל העיסוק בחקלאות כמתואר לעיל, ונוכח השחיקה במעמדה בשנים האחרונות, המתבטאת בין היתר בהכפפת ערך החקלאות לערכים אחרים באופן שאינו נותן ביטוי מספק לחשיבותה הלאומית העל-דורית של החקלאות, מן הראוי לעגנה בחוק זה כערך לאומי. על מנת ליישם ערך זה, הצעת החוק מבקשת לספק ולהסדיר לענף החקלאות את האמצעים הנדרשים על מנת לפתחו: זמינות אמצעי ייצור... מחקר אודות חקלאות וכתבי-תכנית לאומית רב-שנתית לקידום החקלאות לאור מטרותיו של חוק זה.

